

Gânduri despre Toma (ne)credinciosul

Toma este un personaj căruia istoria i-a făcut multă nedreptate numindu-L „necredinciosul”. Fac această afirmație din trei motive. În primul rând, el n-a fost mai necredincios decât ceilalți discipoli, înaintea cărora Mântuitorul a mâncat pește și miere ca să le dovedească învierea Sa (Lc 24.36-43). În al doilea rând, Dumnezeu s-a folosit de „necredința” lui pentru a oferi posterității creștine dovezi clare ale Învierii Mântuitorului. Al treilea motiv, asupra căruia voi și zăbovi, este acela că Toma n-a fost mai necredincios decât noi, creștinii din sec. XXI, care vorbim despre el cu oarece superioritate în glasuri.

Învierea Mântuitorului a fost o minune mai presus de fire, de aceea lui Toma i-a fost cu neputință a crede atunci când niște glasuri firești (ale ucenicilor) i-au vestit-o (In. 20.24-29). El avea nevoie de o descoperire dumnezeiască, pe măsura minunii, pentru a putea crede. De multe ori, în urcușul nostru duhovnicesc, avem nevoie și noi de descoperiri proaspete și tot mai înalte, iar pentru a ni le însuși, cuvântul transmis de om – fie predicator, fie scriitor – este insuficient, chiar dacă Dumnezeu însuși ne vorbește pe această cale. Când spun descoperire înaltă nu mă refer la una doctrinară, la o idee nemaiauzită, ci la cunoașterea tainică a lui Dumnezeu, a felului Său de a fi și de a lucra. Toma n-a putut crede pentru că el, ca și noi, credea doar ceea ce era obișnuit să creadă. Cât de bine ne asemănăm cu el în această privință! Purtând discuții cu credincioși creștini de toate vârstele, caut întotdeauna să-mi argumentez ideile cu argumente biblice cât mai grăitoare, la care, atunci când interlocutorul nu mai dispune de texte biblice sugestive, mi se întâmplă să primesc următorul răspuns: „Nu pot crede ce spui, pentru că eu altfel am fost învățat”. În general, credem ceea ce suntem obișnuiți să credem. Cum ar putea Dumnezeu să ne scoată mereu din celula strâmtă a (ne)cunoașterii noastre?

După opt zile de la Înviere (în ziua a opta), Mântuitorul li S-a arătat din nou ucenicilor, iar Toma era de față (In. 20.26). În interpretarea Părinților Bisericii, ziua a opta este simbolul Noii Creații, a Împărăției lui Dumnezeu desfășurate plenar. Era semn că Toma avea nevoie de o descoperire mai presus de fire, de un crâmpei din veacul viitor. Cum i s-ar fi putut descoperi Hristos pentru

a-i oferi o cunoaștere mai înaltă decât cea pe care o avușese? „Adu-ți degetul încoace și uită-te la mâinile mele și adu-ți mâna și pune-o în coasta Mea” (v. 27). Mâna și coasta Mântuitorului erau străpunse și nu ne pot duce cu gândul decât la durere, suferință și jertfă.

De multe ori, când Dumnezeu dorește a ni se descoperi mai presus de neputința firii noastre, El nu folosește cuvântul predicatorului sau al scriitorului, supus limitărilor firii omenești, ci ne cheamă la părtășia cu suferințele Mântuitorului. Când noi tânjim după cunoașterea spirituală înaltă, El ne spune „Pune-ți degetul pe rana mea!” Or, nouă, tocmai această cale a descoperirii nu ne place... Este prea îngustă, prea spinoasă, prea anevoiasă... Dar duce și la o cunoaștere duhovnicească tainică și mai înaltă decât cea dobândită exclusiv pe calea investigației raționale. Orice suferință trebuie privită în acest fel... Întâmpinată cu întrebarea „Ce vrea Dumnezeu să-mi descopere?” și cu rugăciunea „Du-mă pe stâncă pe care altfel n-o pot ajunge, pentru că este prea înaltă pentru mărginirea firii mele”. Fiecare suferință este o treaptă către o înălțime a Tainei dumnezeiești, iar tragedia apare atunci când nu o privim astfel.

Noi ne dorim ca sărbătorind Învierea Mântuitorului să ne apropiem de El printr-o înțelegere mai profundă a semnificațiilor acestui eveniment. Nu vrem ca sărbătoarea să devină un simplu ritual, golit de încărcătura lui duhovnicească. Pretindem că ne dorim câștigul spiritual al sărbătorii, dar uităm că acest câștig – cunoașterea puterii Învierii – este asociat de Apostolul Pavel cu suferința... „Și să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui, și părtășia suferințelor Lui, și să mă fac asemenea cu moartea Lui” (Fil. 3.10).

CIPRIAN FLAVIUS TERINTE

**Drept răspuns,
Toma l-a zis:
„Domnul meu, și
Dumnezeul meu!”
(Ioan 20.28)**

